

Contents

1. Què és la notació i la fonografia?	3
2. Els paràmetres del so	4
3. Ritme, melodia i harmonia	5
4. Què és improvisar?	6
5. Funcions dels mitjans de comunicació	7
6. Què és una «sintonia», «jingle» o «slogan»?	8
7. Què és la dinàmica (Matisos) i la seua representació?	9
8. Definició de «movimiento», «ritme» i «tempo»	10
9. Què són les «síncopes», «l·ligadures», «punt», «compás»?	11

10. Procés d'enregistramente de la música	12
11. Gèneres musicals que originen el Jazz	13
12. Com funciona l'aparell respiratori?	14
13. Què és l'àmbit melòdic i el disseny melòdic?	15
14. Què és la banda sonora original BSO?	16
15. Què és un interval?	17
16. Dues característiques de la música tradicional	18
17. Textures	19

1. Què és la notació i la fonografia?

Notació: Codi que permet representar la música en un paper. Segle X.

Fonografia: Grabació i reproducció mecànica d'un so. Segle XX.

Esriptura del so:

- Les cultures musicals de la majoria de països del món són **àgrafes**, és a dir, no escriuen els son musicals sobre el paper.
- La **notación musical** és el resultat del procés que es va prolongar durant un cinc segles, del X al XV. La notació fa possible interpretar i analitzar obres compostes fa segles.

2. Els paràmetres del so

El **so** és una vibració que es transmet a través de l'aire en forma d'ona.

El so musical es caracteritza per quatre **paràmetres** i una sèrie de **qualitats** pròpies de cada un.

Paràmetres	Qualitats
Altura	Agut o greu
Durada	Llarg o curt
Intensitat	Fort o suau
Timbre	So caracerístic de l'instrument

3. Ritme, melodia i harmonia

El **ritme** és el paràmetre que determina la durada del so i el silenci entre un so i un altre.

La **melodia** (sovint també anomenada veu) és una sèrie d'esdeveniments o sons lineals o una successió de sons organitzats de manera que formin frases amb sentit musical, en contraposició a l'**harmonia** que és la simultaneïtat de sons.

4. Què és improvisar?

Improvisar és desenvolupar una peça musical sense haver-la estudiat o preparat.

El jazz es basa en la improvisació i no en l'obra escrita; el músic de jazz crea en el moment en què actua.

Habitualment els jazzistes improvisen seguint l'esquema harmònic de cançons populars o de temes propis especialment indicats per a la improvisació, anomenats **standards**.

5. Funcions dels mitjans de comunicació

- Informar
- **E**ntretindre
- **E**ducar
- **F**ormar opinió

Segons els tipus d'esdeveniments, la música té una funció en un context determinat.

Tipus d'esdeveniments	Funció	Context
No musicables	Referencial	Notícies
Musicalitzats	Funcional	Ambientació Ràdio - TV
Musicals divulgatius	Forma part d'un programa	Actuacions Ràdio - TV
Musicals integrats	És el tema del programa	Radio - TV musicals

6. Què és una «sintonia», «jingle» o «slogan»?

Sintonia: Música a l'inici o al final d'un programa de ràdio o televisió i que l'identifica entre els demés.

Jingles: Melodies compostes per als anuncis publicitaris.

Eslògan: Titular de l'anunci, frase breu i en llenguatge viu i directe que tracta de resumir el missatge d'una manera que impacte l'espectador.

7. Què és la dinàmica (Matisos) i la seua representació?

La diferència entre un bon i un mal intèrpret també es pot apreciar en la capacitat que té per distingir **matissos** d'intensitat entre els passatges d'una obra.

Utilitzem els **matissos** per mostra la **intensitat** dels sons.

El matis s'escriu davall el pentagrama i s'indica utilitzant termes italians. Quan es pretén que la intensitat canvie de forma gradual, s'indica mitjançant els reguladors.

- **Crescendo**: augmenta la intensitat.
- **Diminuendo**: disminueix la intensitat.
- **Doble regulador**: varia gradualment.

Matisos principals:

- **Fortíssimo**
- **Forte**
- **Mezzoforte**
- **Piano**
- **Pianísimo**

8. Definició de «movimiento», «ritme» i «tempo»

- **Pulsació:** aconseguir regularitat.
- **Tempo:** velocitat.
- **Ritme:** distintes durades que es donen.
- **Movimiento:**

9. Què són les «síncopes», «lligadures», «punt», «compàs»?

- Amb les **síncopes** queden assenyalades les parts i fraccions rítmicament dèbils, i menys les fortes, fet que produeix un *canvi en l'accent regular del compàs*. L'escriptura de les **síncopes** requereix l'ús de **lligadures** i **punts** que sumen no parts senseres, sinó fraccions, per això la lectura demana certa pràctica.

Tant la lligadura com el punt són signes de prolongació:

- La **lligadura** uneix dues notes del mateix nom i so, i suma la durada de totes dues. Dues negres lligades equivalen a una blanca.
- La **nota** amb un **punt** equival a la mateixa nota lligada a una altra amb la meitat de durada.

Compàs: divisió regular del temps musical mitjançant l'alternativa de pulsacions accentuades (pulsació o temps fort) i no accentuades (temps feble).

- **Numerador**: Nombre de pulsacions en un compàs.
- **Denominador**: Figura que completa una pulsació.

10. Procés d'enregistrament de la música

L'enregistrament musical és un procés que consta de tres fases:

1. **Grabació i producció:** s'enregistren pistes dels diferents instruments i es corregixen els possibles errors.
2. **Mescla:** s'unifiquen les diferents pistes per buscar un resultat equilibrat en una única pista final.
3. **Masterització:** s'optimitza la qualitat del so per tal que aquest so siga la millor en qualsevol del suports i canals de difusió en què es vulga reproduir.

Un editor d'àudio és un programa informàtic que permet gravar, editar, reproduir i processar àudio d'una manera professional. Am aquesta eina es pot:

- **Gravar, importar i extraure** sons de distintes fonts.
- **Editar i mesclar** distintes pistes.
- **Masteritzar** la gravació per a la seua disposició final en un format i un suport determinats.

11. Gèneres musicals que originen el Jazz

En l'origen del jazz trobem formes com:

- Blues: A partir de d'espirituals negres, d'himnes. Vol dir tristesa. Es cantaven a les plantacions per suportar el treball.
- Esperitual: Cants religiosos.
- Ragtime: Estil pianístic de ritme sincopat.

Al llarg del segle XX:

- Dixieland
- Swing
- Be bop
- Free-Jazz
- Jazz-Fusió

12. Com funciona l'aparell respiratori?

La veu humana és un dels instruments més bells. Per entendre el funcionament de la veu identifiquem tres zones que participen en la fonació:

- **L'aparell respiratori:** proporciona la columna d'aire.
- **L'aparell fonador:** on es troben les cordes vocals, dos tendons elàstics situats a la laringe que produeixen el so per vibració.
- **Els resonadors:** amplifiquen el so i li donen timbre i qualitat, igual que la caixa de resonància d'un instrument. Els principals resonadors són: la cavitat bucal, les fosses nasals i els resonadors craniofacials, cavitats buides als ossos del crani i la cara que ressonen quan es produïx el so.

13. Què és l'àmbit melòdic i el disseny melòdic?

La **melodia** és l'element de la música que es reté a la memòria, allò que taral·legem. També és allò que més influeix en les emocions.

L'**àmbit melòdic** proporciona l'interval format per la nota més greu i la més aguda de la melodia. Ens permetrà decidir quins instruments seran més adequats.

El **disseny melòdic** és la representació en diagrama de la corba distintiva de la melodia, que es pot observar unint amb una línia el cap de les figures que la formen. El disseny dóna informació del caràcter de la melodia.

14. Què és la banda sonora original BSO?

Anomenem **banda sonora original** la música que acompanya una pel·lícula, tot i que no haja segut originàriament composta de forma expressa per al film.

15. Què és un interval?

Els **intervals característics** són aquells que més hi abunden o que resulten representatius d'un gir o d'una part de la melodia. Pàg. 92

16. Dues característiques de la música tradicional

- Es tracta d'una música de **tradició oral**, no es conserva ni es transmet mitjançant l'escriptura.
- És **anònima**, composta per aportacions d'un col·lectiu determinat.

17. Textures

Treballar amb timbres i textures

- Seleccionar sons
- Experimentació amb sons vocals i clústers d'instruments de placa

Un **cluster** és un grup de notes que sonen sense formar un acord, sinó una «taca sonora».